

DET NORSKE MYRSELSKAPS FORSØKSSTASJON PÅ TRØNDELAGSUTSTILLINGA I NIDAROS 1930

Ved Hans Hagerup.

DET norske Myrselskaps Forsøksstasjon på Mæresmyra tok del i den permanente jordbruksutstilling på Trøndelagsutstillinga i tida 15. juni til 5. oktober, og i produktutstillinga frå 20. september til 5. oktober. For den permanente utstilling var utarbeidd grafiske framstillingar frå ein del viktigare forsøk på grasmyr og 1 frå mosemyr. Her var og opstilt 2 profilar av grasmyr og 2 profilar av mosemyr frå Mæresmyra, og 25 fotografi frå gjødslingsforsøk og frå plantekulturforsøk på grasmyr. Over jordarealet i Nord- og Sør-Trøndelag, var utarbeidd grafisk framstilling på grunnlag av landsskogstakseringens oppgavor, desutan var Johs. Smitts grafiske framstilling over jordarealet i Noreg medteke. På eit bord var framstilt grafisk ved glassylindre resultat frå sort- og såtidforsøk med korn, og her var framlagt årsmeldingar frå forsøksverksemda. I serskilt bok var innbunde alle årsmeldingar frå Mæresmyra frå 1908—1928.

Fig. 1 viser ein del av den permanente utstilling, og fig. 2 produktutstillinga.

Eit stutt oversyn over dei utstilte resultat skal her gjerast i tabellarisk form.

Den permanente utstilling.

Plansje 1. Noregs jord.

Plansje 2 og 3. *Myrarealet i Nord- og Sør-Trøndelag fylker*, likeso innmark, skog m. v. etter landsskogtakseringen sine oppgavor.

	Nord-Trøndelag: Ha.	Sør-Trøndelag: Ha.
Myr	278 257,8	234 617,3
Innmard	69 902,6	64 960,3
Hagemark	29 691,3	62 875,0
Produktiv skogmark	669 747,7	450 553,7
Vatn	136 186,6	72 846,1
Impediment og høgfjell	1 028 136,0	983 846,6

Det oppjevne myrareal er det som ligg under skoggrensa.

Plansje 4. Innholdet av kvæve, fosforsyre og kali i grasmyr og mosemyr frå Mæresmyra — pr. da. til 20 cm. djup, og innholdet i medels høy- og nepeavlingar, og innholdet i dei vanlege kunstgjødselslag.

	Grasmyr: kg.	Mosemyr: kg.	600 kg. høy pr. da.	6000 kg. nepor og 1500 kg. blad pr. da.	100 kg. Norgesal- peter	100 kg. super- fosfat	100 kg. kalisalt.
Kvæve	800	214	7	13,9	13		
Fosforsyra	48	23	2,5	5,4		18	
Kali	22	17	10,8	24,6			40

Grefting og jordbetring.

Plansje 5.

Ymse grefteavstander til eng på grasmyr 1914—1928. Greftedjup ved dyrkinga 1,10 m. Den årlige gjødsling: 20 kg. superfosfat + 20 kg. 40 % kalisalt + 0—20 kg. Norgesalpeter.

Grefteavstand	Medelhøyavling pr. mål:		
	2 til 6 år gamall timoteieng	Lege til eng frå 1910	
		1ste slått	1ste + 2dre slått
10 m.	626		
20 m.	590		
30 m.	515		
8 m.		564	745
14 m.		560	716
16 m.		549	721
18 m.		539	693

Plantesetnaden på eldre engfelt var mest timotei til 1917, seinare mest engrapp (*poa pratensis*). Den årlege medelnedburd 740 m/m, av dette ca. 300 m/m i mai/september.

Plansje 6:

Stigande mengder avfallskalk på grasmyr 1914—1923. Kalkinnhaldet i myra er ca. 400 kg. pr. da. til 20 cm. djup. Den årlege gjødslinga som greftefelta. Forsøksvekst: 1914 og 1915 grønfør (havre + erter) seinare eng med 80—90 % timotei.

Avfallskalk pr da.:	Medelhøyavling pr. da.:
Utan kalk	623
3 hl. avfallskalk	625
6 » —	551
9 » —	543
12 » —	573
18 » —	541

Plansje 7:

Stigande mengder sand- og leir på grasmyr 1911—1923. Den årlege gjødslinga som greftefelta.

Sand- og leirmengd	Medelhøyavling pr. da.	
	m/sand	m/leir
Utan jordbetring . . .	596	596
60 lass (à $\frac{1}{3}$ m ³) . . .	609	636
90 » — . . .	624	654
120 » — . . .	647	682

Plansje 8:

Kalking- og sandkjøring på mosemyr — Mæresmyra 1918—1927, Kalkinnhaldet i myra 90 kg. pr. da. til 20 cm. djup. Årleg gjødsling: 25 kg. tomasfosfat + 20 kg. 40 % kalisalt + 25 kg. Norgesalpeter. Forsøksvekst: Havre fyrste året, seinare eng.

Kalk- og sandmengder pr. da.:	Medelhøyavling pr. da.:
Utan kalk og sand	154
300 kg. kalk (C _a O) i kalksteinsmjøl	229
300 —»— i avfallskalk	255
300 —»— i skjellsand	256
70 lass sand (à $\frac{1}{3}$ m ³)	311
70 lass sand + 300 kg. kalk	418

Gjødsling.

Plansje 9:

Ulike sterke forrådsjødslingar med fosforsyra fyrste året på nydyrka grasmyr (2 felt — 1916 og 1922). Forsøksvekst bygg. Og 8 års prøving av etterverknaden i eng av dei ulike forrådsjødslingar (1 felt — 1917—1924) ved årleg gjødsling med 20 kg. superfosfat + 20 kg. kalisalt 40 % + 20 kg. Norgesalpeter, og ved årleg gjødsling med berre 20 kg. salpeter.

Forrådsjødslingane	Medelavling kg. pr. da.	
	Korn	Halm
Uten fosforsyra	2	4
5 kg. fosforsyra i superfosfat	198	264
10 » — » —	202	262
15 » — » —	201	235

Sams gjødsling fyrste året: 25 kg. kalisalt 40 % + 20 kg. salpeter.

Forrådsjødslingane fyrste år	Medelhøiavling frå 8 etterverknadsår 1917—1924 kg. pr. da.	
	Etter årleg allsidig gjødsling 2dre til 9de året	Etter berre salpetergjødsling 2dre til 9de året
Utan fosforsyra 1916	512	3
5 kg. fosforsyra 1916	551	87
10 » — 1916	554	194
15 » — 1916	545	249

Plansje 10:

Ulike sterke kaligjødslingar fyrste året på nydyrka grasmyr (1916). Forsøksvekst bygg. Og 5 års prøving av etterverknaden i eng av dei ulike kaligjødslingar (1 felt 1917—1921) ved årleg gjødsling med 20 kg. 40 % kalisalt + 20 kg. superfosfat og 20 kg. Norgesalpeter, og ved årleg gjødsling med berre salpeter.

Kaligjødslingane fyrste år	Medelavling pr. da.	
	Korn	Halm
Utan kali	110	146
5 kg. kali (K_2O) i 37 % kalisalt	144	191
10 —»— —»—	158	210
15 —»— —»—	147	196

Sams gjødsling fyrste året: 20 kg. superfosfat + 15 kg. salpeter.

Kaligjødslingane fyrste året	Medelhøyavlingane frå 5 etterverknadsår 1917—1921 kg. pr. da.	
	Etter årlig allsidig gjødsling 2dre til 5te året	Etter berre salpetergjødsling 2dre til 5te året
Utan kali 1916	478	178
5 kg. kali 1916	530	215
10 » —	551	259
15 » —	523	280

Plansje 11:

Stigande mengder superfosfat til eng på grasmyr 1925 til 1929. Myra er tidlegare frå 1915 årleg tilført ca. 20 kg. superfosfat. I forsøktida er gjeve som sams gjødsling 20—25 kg. 40 % kalisalt + 10 15 kg. Norgesalpeter.

Plansje 12:

Stigande mengder superfosfat til eng på grasmyr som var sterkt utpint på fosforsyra. Forsøket har gått same antal år som det ovanfor nemde, og har gjennom forsøktida fått same gjødsling.

Superfosfasmengder årleg	Medelhøyavling pr. da. kg.	
	På tidl. vedlikehaldsgjødsling myr	På utpint myr
Utan fosforsyra	418	127
10 kg. superfosfat	611	426
15 » —	668	541
20 » —	679	618
30 » —	692	662

Plansje 13:

Stigande mengder 40 % kalisalt til eng på godt molda grasmyr. Sams gjødsling årleg har vore 20 kg. superfosfat + 0—20 kg. salpeter. Forsøket har gått i 7 år, frå 1921 til 1929. Det er ikkje bruka salpeter sidan 1925.

Årleg kaligjødsling.	Medelhøyavling pr. da. kg.:
Utan kali	268
10 kg. 40 % kalisalt	567
20 » —»—	707
30 » —»—	772

Plansje 14:

Stigande mengder Norgesalpeter til eng på grasmyr 2dre til 8de året etter dyrkinga: Frøblanding: Timotei, kløver og engsvingel. Sams gjødsling har vore 20 kg. superfosfat + 20 kg. 40 % kalisalt.

Medelhøyavling kg. pr. da.:

Kg. Norgesalpeter pr. da.	1ste års eng		2dre års eng		3dje års eng	
	Kg. høy pr. da.	Pct. kløver i enga	Kg. høy pr. da.	Pct. kløver i enga	Kg. høy pr. da.	Pct. kløver i enga
Utan Norgesalpeter	492	34	412	24	472	22
10 kg. —	513	14	495	8	517	13
20 » —	576	11	551	5	622	6
30 » —	592	8	601	4	664	6

Plansje 15:

Stigande mengder Norgesalpeter til eng på grasmyr (utan kløverinnhald). Planteslag: mest timotei. Årleg mineralgjødsling som det ovanfor nemde forsøk.

Kg. Norgesalpeter pr. da.	Medelhøyavling kg. pr. da.		
	På godt molda grasmyr 12—15 år etter dyrkinga. 1ste til 10-års eng	Kg. Norgesalpeter pr. da.	Lite molda grasmyr 2dre til 5te året etter dyrkinga. 1ste til 4de års eng
Utan salpeter	589	Utan salp.	222
10 kg. »	604	20 kg.	451
20 » »	610	40 »	622
30 » »	649		

Plansje 16:

Stigande mengder salpeter til bygg på lite molda grasmyr fyrste til fjerde år etter dyrkinga. Årleg mineralgjødsling 20 kg. superfosfat + 20 kg. 40 % kalisalt.

Kg. Norgesalpeter pr. da.	Medelavling pr. da.	
	Korn	Halm
Utan Norgesalpeter	112	204
10 kg. —	168	305
20 » —	192	368
30 « —	215	412

Plansje 17:

Resultat av spreidde gjødslingsforsøk på myrjord 1920—1928.

Gjødsling pr. da.			Medelhøyavling pr. da.	
Superfosfat	40 % kalisalt	Norge-salpeter	Frå nydyrka myr	Frå myr som tidlegare har vore gjødsla
Utan gjødsl			16	195
0	20	20	40	414
20	0	20	271	307
20	20	0	374	342
20	20	20	573	467
20	10	20	447	441
20	20	10	401	404

Plansje 18:

Resultat av spreidde gjødslingsforsøk til eng på myrjord 1914—1918.

Gjødsling pr. da.			Medelhøyavling pr. da.	
Superfosfat	Kalisalt 40 %	Norge-salpeter	På lite molda myr	På betre molda myr
Utan gjødsl			297	317
40	0	0	434	405
40	20	0	483	538
20	20	0	458	503
20	20	10	601	542

Ymse kulturvokstrar.
Plansje 19:

Reinsådde grasartar på grasmyr, Mæresmyra, 4- til 9-årig eng — 1913—1929. Gjødsling pr. da.: 20 kg. superfosfat + 20 kg. 40 % kalisalt + 20 kg. Norgesalpeter.

Dei ymse artar	Antal felt	Haustingar	Medelhøyavling pr. da.	Pct. av dei sådde artar i avlingen
Timotei	18	81	639	89
Svingelfaks	5	29	629	67
Strandrør	3	19	574	58
Engrevehale	6	34	523	87
Engsvingel	7	37	478	58
Engrapp	6	29	468	75
Fioringras (Hvein)	4	22	449	35
Raudsvingel	4	19	406	81
Hundegras	6	38	374	50
Alm. rapp (markrapp)	4	22	348	46

Plansje 20 og 21:

Samanlikning millom ymse engfrøblandingar og reindyrka timotei på grasmyr. — Mæresmyra i 4-årig eng (6 felt) 1913—1925. Og same forsøk i innlandsbygder på Austlandet (fjellbygder 9 felt) 1913—1927. Gjødsling som for pl. 19.

Engfrøblandingar:	Medelhøyavling kg. pr. da.								
	Utsed pr. da.	Mæresmyra	% Timotei	% Kløver	% Andre pl.	Austlandet	% Timotei	% Kløver	% Andre pl.
Timotei 3 kg.	624	98			2484	81	4	15	
Timotei 2,5	} 3,3 kg.	620	95	2	3550	77	13	10	
Raudkløver 0,4									
Alsikekløver 0,4									

(Forts.).

Engfrøblandinger:		Medelhøyavling kg. pr. da.							
Utsed pr. da.	Mæresmyra	Timotei	Kløver	Andre pl.	Austlandet	Timotei	Kløver	Andre pl.	
		%	%	%		%	%	%	
Timotei 1,5	3,8 kg.	609	87	2	11	544	63	15	22
Raudkløver 0,4									
Alsikekløver 0,4									
Engsvingel 0,75									
Hundegras 0,75									
Timotei 0,45	45 kg.	612	72	2	26	550	66	19	15
Raudkløver 0,35									
Alsikekløver 0,90									
Hundegras 0,45									
Svingelfaks 1,45									
Åkerfaks 0,90	4,5 kg.	537	32	54	14	517	61	28	11
Timotei 0,45									
Engrevehale 1,35									
Åkerfaks 0,90									
Strandrør 1,80									

Plansje 22:

Ymse nepesorter på grasmyr 1916—1925: Gjødsling pr. da: 30 kg. superfosfat + 50 kg. 40 % kalisalt + 0—30 kg. salpeter + 5 lass husdyrgjødsel.

Nepesort	Turremne i røter	Kg. pr. da. Medelavling	
		Førverd i røter og blad	
Kvit mainepe	600		681
Fynsk bortfelder	566		675
Dales hybrid	524		640
Østersundom	597		674
Blå runde	517		648
Raud bråtenepe	523		606

Plansje 23:

Ymse gulrotsortar på grasmyr, Mæresmyra, 1919—1929. Årleg gjødsling pr. da: 30 kg. superfosfat + 50 kg. 40 % kalisalt, + 0—30 kg. salpeter, alt etter moldingsgraden av myra.

	Medelavling kg. gulrot pr. da.	
	1. sort	2. sort
Nantes G. G.	3671	582
Chantenay G. G.	3479	595
Guérande G. G.	3436	699
Amsterdammer N. F.	3356	724
Korte forbetra driv O. E.	3150	1082

Forsøk med ulike såtider for gulrot 1923--1929. Gjødsling som sortforsøket. Gulrotsort: Chantenay G. G.

Såtider	Medelavling kg. gulrot pr. da.	
	1. sort	2. sort
10. mai	3470	527
21. mai	2959	618
6. juni	2311	649

Resultat av sort- og såtidforsøk med korn var fremstilt grafisk av kornavlingen, ved at kornet for dei ulike sortar og såtider var havt i glassylindre.

Byggsortar	Havresortar
Asplund	Odin
Vega	Tor
Maskin	Perle
Dønnes	Nidar
Gjølme	Mesdag

I såtidframstillinga var brukt Asplundbygg og Gullregnhavre, som var sådd til 3 tider: 1. mai, 10. mai og 20. mai

Produktutstillinga.

Denne var frå 20. september til 5. oktober, og her var utstilt fylgjande kulturvokstrara og sortar. Alle produkter var frå grasmyr, Mæresmyra, 1930.

Høy frå kunsteng.

Korn: Maskinbygg, Perlehavre og haustrug (Trønder).

Potetor: Gramh, Louis Botha, Parnassia og King Georg V.

Rotvokstrar:

Nepor: Fynsk bortfelder, Østersundom, Kvitmainepe, Dales hybrid og Målselvnepe.

Kålrot: Bangholm, Trondheims, (stamme frå Skei i Sparbu).

Gulrot: Nantes, Chantenay, Guerande, Amsterdammer, Korte forbedra driv og Feonia. Dessutan var utstilt 3 gulrotprøver frå 3 ulike såtider for gulrot.

Hagevokstrar:

Hovudkål: Trønder, Ditmarsker og Jåtun.

Raubeter: Flatrunde egyptiske og Karmoisinraud kule.

Pastinakk: Suttons student.

Purre: Suttons pristaker.

Grønkål og *pyntekål*.

På veggen bak produktene var demonstrera ulike gjødslingar til eng og åker med utteke bundtar frå gjødlingsforsøk på Mæresmyra.

A. Stigande mengder kalisalt til eng på grasmyr — 0—10—20 og 30 kg. pr. da.

B. Stigande mengder kali til havre på grasmyr: 0—4 og 8 kg. K_2O pr. da.

C. Tri-sidig og to-sidig gjødslingar til bygg på grasmyr:

1. Kali og kvæve.
2. Fosforsyra og kvæve.
3. Fosforsyra og kali.
4. Fosforsyra, kali og kvæve.

Dei utstilte plansjer var utarbeidd av landbrukskand. Ths. Tveten, ein del av desse var utstilt ved Austfoldsutstillinga i Sarpsborg.

Forsøksstasjonen deltok utanfor konkurranse.

Centraljuryen for A/S Trøndelagsutstillingen tildelte Det Norske Myrselskaps Forsøksstasjon takkediplom for fortenstfullt arbeid for myrkulturen og rikholdig samling av jordbruksprodukter.